

Elveblest

15 til 20 % av befolkningen vil en eller annen gang i livet få elveblest. De fleste opplever et enkeltstående eller få utbrudd, mens andre vil få stadige anfall som kalles kronisk urtikaria.¹ Les her om hva elveblest er, og hvordan sykdommen kan behandles.

Har du elveblest?

Elveblest, eller urtikaria, er en av de vanligste hudsykdommene. 15 til 20 % av oss vil en eller annen gang i livet få elveblest. De fleste opplever et enkeltstående eller få utbrudd, mens andre vil få stadige anfall som kalles kronisk urtikaria. Urtikaria kan være akutt eller kronisk. Akutt urtikaria kan være allergisk eller ikke-allergisk. Utslettet og kløen gir seg vanligvis innen 12 til 24 timer, og kommer sjelden eller aldri tilbake på akkurat samme sted. Kronisk urtikaria deles inn i induserbar urtikaria og kronisk spontan urtikaria. Ved kronisk urtikaria kommer det hele tiden nye blemmer over en periode på seks uker eller mer.

Hva karakteriserer elveblest?²

Tegn på elveblest inkluderer forhøyet utslett (vabler) og kløe i huden. Noen mennesker kan imidlertid oppleve kløe uten å få utslett.

Hva forårsaker elveblest?³

Det er vanskelig å identifisere spesifikke årsaker til hvorfor folk lider av elveblest. Utløsende faktorer kan inkludere stress, svette, varme eller medisiner.

Ulike typer elveblest (urtikaria):

- Akutt elveblest (akutt urtikaria)⁵

Akutt elveblest karakteriseres av et forhøyet kløende utslett (vabler) som kommer og går i opptil seks uker.

- Kronisk spontan urtikaria²

Tegn på kronisk urtikaria er et forhøyet kløende utslett (vabler) som kommer og går i over seks uker.

- Kronisk induserbar urtikaria³

Kronisk induserbar urtikaria er en type elveblest forårsaket av ulike eksterne faktorer slik som stress, medisiner, kulde, varme eller trykk. Egenskapene kan være rødhet og kløe.

- Angioødem⁴

Angioødem er en type elveblest der hevelsen og kløen befinner seg dypere i huden. Vanlige steder der symptomene kan forekomme er tunge, lepper og øyelokk.

Symptomer

Hva er vanlige symptomer på elveblest?⁵

- Et forhøyet kløende utslett (vabler) med røde kanter
- Bleke eller røde blemmer
- Kan dukke opp plutselig og forsvinne uten å etterlate seg merker
- Utslettet kan forekomme daglig og uten åpenbar årsak.

Diagnose

Hvordan diagnostiseres elveblest?

Har du hudproblemer og mistenker at det kan være elveblest? Kontakt fastlegen for undersøkelse og behandling. Det er viktig å finne ut hva som utløser symptomene og å kunne utelukke andre sykdommer.

Fastlegen vil undersøke utslettet, og du vil kunne fortelle legen din hvordan symptomene påvirker deg. Det er også viktig å evaluere sykdommen og dens alvorlighetsgrad.

Behandling

Hvordan behandles elveblest / urtikaria?⁴

Har du blitt diagnostisert med elveblest? Valget av behandling bestemmes, blant annet, av typen elveblest du har.

Hovedsakelig behandles elveblest med noe som kalles antihistaminer. Hvis behandlingen ikke gjør deg bedre, er det viktig at du snakker med legen, slik at du kan prøve en annen behandling. Effekten bør merkes innen to til fire uker, så ikke nøl med å kontakte fastlegen.

Referanser:

1. Maurer M, Weller K, Bindslev-Jensen C et al. Unmet clinical needs in chronic spontaneous urticaria. A GA²LEN task force report, Allergy 2011;66(3):317-330.
2. nhi.no/sykdommer/hud/rode-hudutslett/elveblest/
3. Zuberbier T, Abdul Latiff AH, Abzuzakouk M, et. al. The international EAACI/GA²LEN/EuroGuiDerm/AOAAACI guideline for the definition, classification, diagnosis, and management of urticaria. Allergy. 2022;77:734-766. doi:10.1111/all.15090
4. Sánchez-Borges M, Asero R, Ansotegui IJ et al. Diagnosis and treatment of urticaria and angioedema: a worldwide perspective, World Allergy Organ J 2012;5(11):125-147.
5. felleskatalogen.no/medisin/sykdom/elveblest

Source URL: <https://prod1.novartis.com/no-no/pasienter-og-parorende/behandlingsomrader/elveblest>

List of links present in page

1. <https://prod1.novartis.com/no-no/no-no/pasienter-og-parorende/behandlingsomrader/elveblest>
2. <https://nhi.no/sykdommer/hud/rode-hudutslett/elveblest/>
3. <https://www.felleskatalogen.no/medisin/sykdom/elveblest>